

A photograph of two students sitting at a table. The student on the left has red hair and is wearing glasses and a dark hoodie. The student on the right is wearing a black hijab and a red top. They are looking at several colorful cards (orange, purple, blue) laid out on the table. One card features a close-up image of a person's face. The background shows a light-colored curtain.

EGENSKAPER OCH YRKEN

Lektionsupplägg, elevuppgifter och koppling till läroplan och kursplaner.

EGENSKAPER OCH YRKEN

SYFTE

Att eleverna får upp ögonen för olika yrken inom hälso- och sjukvård. Att eleverna får fundera över vilka egenskaper de själva har och vilka som kan passa bra inom olika yrken.

TIDSÅTGÅNG

Förberedelser ca 40 min (första gången, sedan kan korten återanvändas). Övning A tar ca 30 min. Övning B tar ca 20 min. Övningarna kan göras efter varandra eller var för sig.

FÖRBEREDELSE

Läs igenom lektionsupplägget. Skriv ut en uppsättning av yrkeskorterna, samt några uppsättningar av egenskapskorterna. (Du hittar dem sist i detta dokument.) Lämpligen en uppsättning egenskapskort per grupp om 3–4 elever. Yrkeskorterna ska skrivas ut på båda sidorna, så de får en fram- och baksida. Tvärtom gäller för egenskapskorterna. Förmedla diskussionsfrågorna till eleverna.

ÄMNE

Samhällskunskap, Studie- och yrkesvägledning

■ Övning A – Gör så här:

1. Vilka yrken känner du till inom hälso- och sjukvården?

Låt klassen komma på så många yrken de kan. Kika på yrkeskorterna och led in dem på vissa kategorier om de inte kommer upp. Samla yrkena på whiteboarden.

2. Vad innebär yrket?

Låt eleverna sitta i grupper om 3–4 personer. Ge dem ett av yrkeskorterna och låt dem tillsammans fundera på vad yrket innebär utan att läsa på baksidan. Utgå från diskussionsfrågorna till övning A.

3. Vilka egenskaper passar vilka yrken?

Dela ut en uppsättning med egenskapskort till varje grupp. Eleverna ska utifrån korten välja ut de fem viktigaste egenskaperna som de tror behövs i yrket. Efter ca 5 minuter: be dem plocka bort en av de fem egenskaperna de valt och sedan rangordna de som blir kvar efter vad som är allra viktigast. Be sedan grupperna presentera vad de kommit fram till. Ni kan sedan jämföra med texten på baksidan om elevernas uppfattning om jobbet stämmer.

■ Övning B – Gör så här:

1. Vilka egenskaper har du?

Låt eleverna sitta i grupper om 3–4 personer. Be dem lägga ut alla korten på bordet. Låt dem sitta en stund och fundera ut vilka egenskaper som passar bäst in på dem själva. Be dem välja fyra egenskaper som de har och skulle vilja använda i ett jobb.

2. Till vilka jobb passar dina egenskaper?

Be eleverna diskutera frågorna till övning B.

DISKUSSIONSFRÅGOR

Egenskaper och yrken

Övning A

Diskutera kring ett yrke inom hälso- och sjukvården

- Vilka olika arbetsuppgifter utförs i detta jobb?
- Vad tror du är det bästa med detta yrke?
- Är yrket viktigt ur ett samhällsperspektiv? Motivera ditt svar?

Övning B

Till vilka jobb passar dina egenskaper?

- Är det några av dina egenskaper som skulle passa bra inom något yrke i hälso- och sjukvården, tror du? Varför / varför inte?
- Vilka andra yrken tror du skulle passa dig?
- Hur kan du utveckla egenskaper du vill ha?

KOPPLING TILL LÄROPLANEN OCH KURSPLANER

Läroplan (Lgr 11)

Övergripande mål och riktlinjer

Kunskaper

Mål

Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola

- kan göra väl underbyggda val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning.

Riktlinjer

Läraren ska

- organisera och genomföra arbetet så att eleven (...)
- får möjlighet att arbeta ämnesövergripande

Skolan och omvärlden

Mål

Skolans mål är att varje elev

- kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden,
- har inblick i närsamhället och dess arbets-, förenings- och kulturliv, och
- har kännedom om möjligheter till fortsatt utbildning i Sverige och i andra länder.

Riktlinjer

Alla som arbetar i skolan ska

- verka för att utveckla kontakter med kultur- och arbetsliv, föreningsliv samt andra verksamheter utanför skolan som kan berika den som en lärande miljö, och
- bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av könstillhörighet eller av social eller kulturell bakgrund.

Läraren ska

- bidra med underlag för varje elevs val av fortsatt utbildning, och
- medverka till att utveckla kontakter med mottagande skolor samt med organisationer, företag och andra som kan bidra till att berika skolans verksamhet och förankra den i det omgivande samhället.

Studie- och yrkesvägledaren, eller den personal som fullgör motsvarande uppgifter, ska

- informera och vägleda eleverna inför den fortsatta utbildningen och yrkesinriktningen och särskilt uppmärksamma möjligheterna för elever med funktionsnedsättning, och
- vara till stöd för den övriga personalens studie- och yrkesorienterande insatser.

Rektorns ansvar

Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att (...)

- samverkan med skolor och arbetslivet utanför skolan utvecklas så att eleverna får konkreta erfarenheter av betydelse för deras val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning.

Kursplan Samhällskunskap

Syfte

Undervisningen i ämnet samhällskunskap ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om hur individen och samhället påverkar varandra. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla en helhetssyn på samhällsfrågor och samhällsstrukturer. I en sådan helhetssyn är sociala, ekonomiska, miljömässiga, rättsliga, mediala och politiska aspekter centrala.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utifrån personliga erfarenheter och aktuella händelser uttrycka och pröva sina ställningstaganden i möten med andra uppfattningar. Därigenom ska eleverna stimuleras att engagera sig och delta i ett öppet meningsutbyte om samhällsfrågor.

Centralt innehåll

Samhällsresurser och fördelning

- Arbetsmarknadens och arbetslivets förändringar och villkor, till exempel arbetsmiljö och arbetsrätt. Utbildningsvägar, yrkesval och entreprenörskap i ett globalt samhälle. Några orsaker till individens val av yrke och till löneskillnader.

Kunskapskrav för betyget E i slutet av årskurs 9

Eleven har grundläggande kunskaper om olika samhällsstrukturer. Eleven visar det genom att undersöka hur sociala, mediala, rättsliga, ekonomiska och politiska strukturer i samhället är uppbyggda och fungerar och beskriver då enkla samband inom och mellan olika samhällsstrukturer. I beskrivningarna kan eleven använda begrepp och modeller på ett i huvudsak fungerande sätt.

Eleven kan föra enkla resonemang om hur individer och samhällen påverkas av och påverkar varandra och beskriver då enkla samband mellan olika faktorer som har betydelse för individers möjligheter att påverka sin egen och andras livssituation.

Eleven kan undersöka samhällsfrågor ur olika perspektiv och beskriver då enkla samband med enkla och till viss del underbyggda resonemang. Eleven värderar och uttrycker olika ståndpunkter i några samhällsfrågor med enkla resonemang och till viss del underbyggda argument och kan då i viss utsträckning växla mellan olika perspektiv.

Instruktion utskrift

- Yrkeskort (sid 7–20) dubbelsidigt
- Egenskapskort (sid 21–24) enkelsidigt

AMBULANSSJUKSKÖTERSKA

Är du empatisk, samarbetsvillig och kan tänka dig ett fysiskt krävande jobb? Då kan ambulanssjuksköterska vara ett yrke för dig!

Som ambulanssjuksköterska tar du hand om människor som har drabbats av akuta sjukdomar eller skador. Du undersöker och behandlar patienter i deras hem, på olycksplatser och under transporten till sjukhuset.

Arbetet är mycket varierande, du kan få vara med om att hjälpa ett barn till världen, rädda liv vid hjärtstopp och ta hand om skadade vid trafikolyckor. Ibland är tempot mycket högt men det kan också vara lugnt, exempelvis vid mindre akuta transporter. Som ambulanssjuksköterska är det viktigt att snabbt kunna läsa av en situation och fatta rätt beslut under tidspress.

ARBETSTERAPEUT

Är du empatisk, inspirerande och bra på att tänka i nya banor? Då kan arbetsterapeut vara ett yrke för dig!

Som arbetsterapeut hjälper och coachar du människor som på grund av sjukdom eller skada har svårt med vissa uppgifter i vardagen. Du motiverar och uppmuntrar patienter att se nya möjligheter i livet. Du hjälper dem att förebygga och lösa hinder i vardagen, så att de kan ha ett eget boende, en aktiv fritid samt klara av skola och arbete.

En viktig del är att prova ut och anpassa olika tekniska hjälpmedel som kan underlätta tillvaron, exempelvis rullstol. Du bör vara initiativrik och kunna hitta olika lösningar på problem tillsammans med patienten du arbetar med.

AUDIONOM

Är du pedagogisk och bra på att lyssna och kommunicera? Då kan audionom vara ett yrke för dig!

Som audionom arbetar du med att utreda hörselnedsättningar, prova ut hjälpmedel och hjälpa till med hörselträning. Du träffar patienter i alla åldrar som kan ha exempelvis medfödda hörselskador, bullerskador eller tinnitus. Du arbetar ofta på en hörselvårds- eller audionommottagning där du utför olika sorters mätningar, till exempel för att ta reda på var någonstans i hörselsystemet hörselskadan sitter.

Jobbet innebär nära kontakt med patienterna, både när de berättar hur olika symptom påverkar deras kommunikation och när du lär ut hur ett hjälpmedel ska användas. Därför är det bra om du är både teknisk, pedagogisk, och gillar att hjälpa människor.

BARNMORSKA

Är du stöttande, uppmärksam och gillar att självständigt fatta beslut? Då kan barnmorska vara ett yrke för dig!

Som barnmorska arbetar du med sexuell och reproduktiv hälsa på olika sätt. Om du arbetar på en ungdomsmottagning eller vårdcentral ger du bland annat råd om sex- och samlevnad och skriver ut preventivmedel. Om du arbetar på en barnmorskemottagning kontrollerar du att allt går som det ska under graviditeten och att barnet i magen mår bra. På förlossningen hjälper du barnet till världen. Du lyssnar på hjärtljudet, undersöker den gravida och ger smärtlindring. På BB-avdelningen, ser du till att barnet och föräldern mår bra och ger råd om amning. Att kunna sätta sig in i andras situation och skapa god kontakt är bra förmågor att ha då en viktig del i jobbet är att skapa trygghet.

ARBETSTERAPEUT

BARNMORSKA

**AMBULANS-
SJKSKÖTERSKA**

AUDIONOM

BARNSKÖTERSKA/UNDERSKÖTERSKA INRIKTNING BARN

Är du initiativrik, omhändertagande och vill göra skillnad för barn och ungdomar? Då kan barnsköterska vara ett yrke för dig!

Som barnsköterska arbetar du med omvårdnad av nyfödda och sjuka barn och ungdomar. Arbetsplatsen kan vara en vårdavdelning för sjuka barn och ungdomar, en förlossnings- eller en BB-avdelning. I arbetsuppgifterna ingår exempelvis att observera och registrera barnets allmänna tillstånd samt förbereda inför provtagningar och operationer. Du kan även se till att amning och sondmatning fungerar, lägga om sår, ta vissa prover och assistera vid undersökningar. Du arbetar tillsammans med exempelvis sjuksköterskor och läkare. På vårdavdelningen kan det också finnas fysioterapeuter, psykologer och lekterapeuter. Det bra om du gillar att komma på kreativa lösningar i mötet med barnen och deras föräldrar för att ge en så god omvårdnad som möjligt.

BIOMEDICINSK ANALYTIKER

Är du noggrann, ansvarsfull och gillar att lösa problem på ett korrekt sätt? Då kan biomedicinsk analytiker vara ett yrke för dig!

Som biomedicinsk analytiker arbetar du självständigt med att analysera prover eller göra tester och redovisa de resultat du kommer fram till. Resultaten hjälper läkaren att ställa rätt diagnos. Om du jobbar inom laboratoriemedicin arbetar du ofta på ett labb med att analysera biologiska prover, till exempel blodprover och hudprover. Om du arbetar inom klinisk fysiologi har du mer patientkontakt. Då utför du tester och mätningar på patienternas organ, exempelvis ultraljud på hjärtat. Du har nytta av att vara ordningsam och noggrann så att analyserna blir korrekta.

DIETIST

Är du ödmjuk, inspirerande och intresserad av mat och hälsa? Då kan dietist vara ett yrke för dig!

Som dietist förebygger, utreder och behandlar du olika tillstånd som är relaterade till kost, hälsa och sjukdom. I grupp eller enskilt informerar och utbildar du om hur olika sjukdomar påverkar näringsbehovet och näringsupptaget i kroppen, samt ger förslag på vilken typ av mat som är bra att äta eller att undvika. Du använder din goda förmåga att lyssna och stödja, när du träffar människor som drabbats av exempelvis undernäring, fetma, diabetes, cancer eller hjärt- och kärlsjukdomar. Din arbetsplats kan vara ett sjukhus eller en vårdcentral. Arbetet är ofta självständigt men du ingår ibland i ett vårdteam med sjuksköterska och läkare.

FYSIOTERAPEUT

Är du uppmärksam, självständig och bra på att motivera andra? Då kan fysioterapeut vara ett yrke för dig!

Som fysioterapeut hjälper du patienter med skador, funktionsnedsättningar eller sjukdomar att hitta fysiska aktiviteter som förbättrar deras hälsa. Du arbetar på exempelvis en rehabmottagning, där du tar fram program för träning och visar hur olika träningsredskap ska användas. Du har ofta en långvarig kontakt med patienten då du bedömer vilken behandling som behövs, stöttar patienten under behandlingen och följer upp resultatet. Du bör gilla att arbeta med människor och att uppmuntra andra att nå sina mål.

**BIOMEDICINSK
ANALYTIKER**

FYSIOTERAPEUT

**BARNSKÖTERSKA/
UNDERSKÖTERSKA
INRIKTNING BARN**

DIETIST

KOCK

Är du ansvarstagande, flexibel och har ett stort intresse för matlagning? Då kan kock vara ett yrke för dig!

Som kock inom hälso- och sjukvården lagar du goda, säkra och hälsosamma måltider till patienter och besökare. Du arbetar i storkök med allt från planering till tillagning av måltider och specialkost. Du ansvarar också för uppföljning och egenkontroller, vilket innebär att se till att ni har bra rutiner och följer de regler som gäller för livsmedelshantering. Du lagar maten från grunden och bidrar till att skapa hälsosamma maträtter som främjar tillfrisknande hos patienter. Då du har kontakt med många människor är det viktigt att du är serviceinriktad och bra på att kommunicera.

LAGERARBETARE

Är du självständig, flexibel och gillar ett högt tempo? Då kan lagerarbetare vara ett yrke för dig!

Som lagerarbetare inom hälso- och sjukvården jobbar du på ett materiallager med att plocka, packa och färdigställa inkomna beställningar. Du får information om din order i ditt headset och skannar varorna medan du plockar ihop dem. Du arbetar ofta med en plocktruck, och varorna du hanterar är olika sorters förbrukningsartiklar, exempelvis engångshandskar och sprutor. I jobbet ingår också att se till att det är ordning och reda i lagerhyllor och att leveranserna kommer till rätt ställe vid rätt tidpunkt. Då du arbetar tillsammans med andra kollegor är det bra om du är serviceinriktad och bra på att kommunicera.

LOKALVÅRDARE

Är du serviceinriktad, ordningsam och vill bidra till en fräsch omgivning? Då kan lokalvårdare vara ett yrke för dig!

Som lokalvårdare inom Västra Götalandsregionen städar du på sjukhus och i övriga lokaler inom vår verksamhet. Du städar exempelvis patientrum, operationssalar, korridorer och kontor med hjälp av städmaskin och andra redskap. Din insats är mycket viktig, eftersom en ren och fräsch omgivning är nödvändig för att patienterna ska må bra och undvika infektioner. Du arbetar ofta tillsammans med flera arbetskamrater och möter även andra yrkeskategorier, kunder och patienter. Därför är det viktigt att du är social och hjälpsam och kan anpassa dig efter olika situationer. Det är också bra om du gillar att röra på dig mycket i ditt jobb.

LÄKARE

Är du ansvarstagande, självständig och bra på att sätta dig in i andra människors situation? Då kan läkare vara ett yrke för dig!

Som läkare har du huvudansvaret för att undersöka patienter, ställa diagnos och ge den behandling och vård de behöver. Du informerar också närstående, ger hälsoråd och berättar om hur mediciner och behandlingar fungerar. När du ställer diagnos eller ger behandling är det viktigt att du är noggrann och ser till att allt utförs på ett korrekt sätt. Det finns många olika yrkesinriktningar, du kan till exempel arbeta inom ortopedi, kirurgi eller psykiatri. Eftersom du ofta är arbetsledare och jobbar i team är det bra om du tycker om att samarbeta med andra.

LAGGERARBETARE

LÄKKARE

KOCK

LOKALVÅRDARE

MEDICINSK SEKRETERARE

Är du ordningsam, serviceinriktad och bra på att kommunicera i både tal och skrift? Då kan medicinsk sekreterare vara ett yrke för dig!

Som medicinsk sekreterare har du ansvar för patientjournaler. Du ser till att patienternas symptom, undersökningar, provsvar, diagnoser och andra behandlingar förs in i journalen på ett korrekt sätt. Till din hjälp använder du olika it-system. Andra vanliga arbetsuppgifter kan vara att ta emot patienter i receptionen och hantera kassan. Du kan också skriva anteckningar på möten samt arbeta med olika register och statistik. Medicinsk sekreterare är både ett självständigt yrke med mycket eget ansvar och ett yrke där du möter många andra yrkeskategorier.

MEDICINTEKNISK INGENJÖR

Är du kreativ, kommunikativ och tekniskt intresserad? Då kan medicinteknisk ingenjör vara ett yrke för dig!

Som medicinteknisk ingenjör ser du till att den tekniska utrustningen inom sjukvården fungerar säkert och tillförlitligt. Medicinteknisk utrustning innebär allt från stora röntgenapparater till små hörapparater. Du fungerar ofta som bollplank åt läkarna när nya apparater ska införskaffas, och samarbetar även med övriga som använder utrustningen, exempelvis sjuksköterskor. Du kan arbeta på en medicinteknisk avdelning och bland annat utföra service och reparation, utbilda personal samt ta fram instruktioner för hur utrustningen ska användas. Som medicinteknisk ingenjör är det viktigt att ha ett säkerhetsfokus för att kunna göra rätt bedömningar i kritiska situationer, till exempel under en operation.

ORTOPEDINGENJÖR

Är du teknisk, social och gillar att konstruera? Då kan ortopedingenjör vara ett yrke för dig!

Som ortopedingenjör konstruerar du hjälpmedel, exempelvis proteser, som sitter utanpå kroppen och ersätter eller stödjer någon kroppsdel. På så sätt hjälper du människor med skador eller fysiska funktionsnedsättningar att klara sig själva. Du arbetar ofta på en ortopedteknisk avdelning i nära samarbete med en ortopedtekniker. Du träffar patienter, analyserar deras situation och försöker hitta en teknisk lösning som passar deras behov. Sedan konstruerar och modellerar du hjälpmedlet som därefter tillverkas av ortopedteknikern. Det är till stor del ett praktiskt arbete som innebär många patientkontakter, därför är det bra om du både gillar människor och att tänka ut tekniska lösningar.

ORTOPEDTEKNIKER

Är du kreativ, händig och tekniskt lagd? Då kan ortopedtekniker vara ett yrke för dig!

Som ortopedtekniker hjälper du människor med skador eller funktionsnedsättningar genom att tillverka hjälpmedel, exempelvis proteser, som ersätter eller stödjer någon kroppsdel. Du arbetar på en ortopedteknisk avdelning i nära samarbete med en ortopedingenjör. Det är din uppgift att, enligt ingenjörens konstruktion, tillverka hjälpmedlet i lämpligt material, till exempel plast, metall, kolfiber eller skinn. Du arbetar oftast i verkstadsmiljö med maskiner, arbetsbänkar och specialutrustning. Som ortopedtekniker har du nytta av att vara noggrann, tekniskt skicklig och flexibel eftersom tekniken alltid måste anpassas efter individen.

**MEDICINTEKNISK
INGENJÖR**

ORTOPEDTEKNIKER

**MEDICINSK
SEKRETERARE**

ORTOPEDINGENJÖR

PATIENTVAKTMÄSTARE

Är du hjälpsam, förtroendeingivande och gillar att röra dig hela dagen? Då kan patientvaktmästare vara ett yrke för dig!

Som patientvaktmästare arbetar du främst med att förflytta patienter inom sjukhuset. Det innebär exempelvis att köra en patient i sängen eller i en rullstol från avdelningen till röntgen. Andra serviceuppdrag som att gå med prover och post mellan olika avdelningar kan också ingå i jobbet. Då du har mycket kontakt med andra människor, både kollegor, kunder och patienter, är det viktigt att du är social och trevlig. Du bör också ha bra omdöme så du kan skapa trygghet hos oroliga patienter och själv behålla lugnet vid stressiga situationer som inkommande larm.

PSYKOLOG

Är du förtroendeingivande, uppmärksam och kan sätta dig in i andra människors situation? Då kan psykolog vara ett yrke för dig!

Som psykolog arbetar du med att förebygga och behandla psykisk ohälsa hos människor. Du träffar patienter med olika psykologiska problem och hjälper dem att förbättra sin livssituation. Som psykolog använder du din goda förmåga att få människor att öppna upp sig under era samtal. Du tar hjälp av olika psykologiska metoder, som kan vara inriktade på exempelvis depressioner, stresshantering eller personlighetsstörningar. Du arbetar till exempel på en vårdcentral eller ett sjukhus och samverkar ibland med läkare, kuratorer och annan vårdpersonal.

RÖNTGENSJUKSKÖTERSKA

Är du självständig, kommunikativ och intresserad av snabb teknikutveckling? Då kan röntgensjuksköterska vara ett yrke för dig!

Som röntgensjuksköterska utför du röntgenundersökningar som ligger till grund för diagnos och behandling av patienter. Du planerar, genomför och utvärderar undersökningar och behandlingar utifrån patientens behov och förutsättningar. Du arbetar med avancerad teknik och ansvarar för att patienterna inte utsätts för mer strålning än nödvändigt. Som röntgensjuksköterska arbetar du exempelvis på en röntgenavdelning på ett sjukhus. Du har många korta patientkontakter och en viktig del i arbetet är att få patienterna att känna sig trygga, förklara vad som ska hända och svara på frågor från både patienter och närstående.

SJUKSKÖTERSKA

Är du uppmärksam, förstående och bra på att organisera? Då kan sjuksköterska vara ett yrke för dig!

Som sjuksköterska på ett sjukhus har du ansvar för att patienterna får en god omvårdnad. Du leder och planerar arbetet på avdelningen så att patienterna får rätt vård vid rätt tillfälle. Du sköter också provtagningar, medicineringar, gör vissa undersökningar och för journalanteckningar över patienternas tillstånd. På en vårdcentral arbetar du med exempelvis telefonrådgivning och bedömer om patienten ska avvakta, boka ett besök eller söka vård akut. Därför är det bra om du gillar att kommunicera. Att kunna fatta självständiga beslut och leda andra är också goda förmågor att ha i yrket eftersom du har mycket ansvar och är arbetsledare för undersköterskor.

PSYKOLOG

SJUKSKÖTERSKA

**PATIENT-
VAKTMÄSTARE**

**RÖNTGEN-
SJUKSKÖTERSKA**

SKÖTARE/UNDERSKÖTERSKA INRIKTNING PSYKIATRI

Är du förtroendeingivande, empatisk och bra på att behålla lugnet i pressade situationer? Då kanske skötare är ett yrke för dig!

Som skötare arbetar du inom psykiatrisk vård med att stödja och motivera patienter att klara sin vardag. Beroende på vilken typ av psykiatrisk avdelning du arbetar på träffar du patienter som exempelvis har svår depression, ätstörning, personlighetsstörning, psykossjukdom eller missbruksproblem. I arbetet ingår att samtala och göra vardagliga aktiviteter tillsammans med patienten. Du kan också ha vissa sjukvårdsuppgifter, som en sjuksköterska har delegerat, till exempel att ge läkemedel, ta prover och kontrollera blodtryck. Du jobbar ofta i team tillsammans andra yrkesgrupper, exempelvis sjuksköterska, kurator och psykolog. Som skötare är det viktigt att du är förstående, stabil och tydlig i din kommunikation.

TANDLÄKARE

Är du noggrann, självständig och gillar att arbeta med människor? Då kan tandläkare vara ett yrke för dig!

Som tandläkare arbetar du med att förebygga, lindra och bota sjukdomar och skador i munnen och käkarna. Du arbetar på en tandvårdsmottagning där du undersöker patienter, ställer diagnos och bestämmer vilken behandling som måste göras. Vanliga arbetsuppgifter är att laga hål i tänderna, göra rotfyllningar och behandla tandköttsinflammation. Som tandläkare har du en arbetsledande funktion och jobbar i team tillsammans med tandhygienister och tandsköterskor. Därför är det bra om du gillar att samarbeta och delegera. Du bör också vara bra på att kommunicera med patienterna så att de känner sig trygga och informerade om behandlingen de ska få.

TANDHYGIENIST

Är du social, strukturerad och bra på att kommunicera? Då kan tandhygienist vara ett yrke för dig!

Som tandhygienist genomför du undersökningar, diagnostiserar och ger behandlingar för att förebygga karies och tandlossning. Du arbetar på en tandvårdsmottagning där du till exempel gör salivtester, röntgar, ger fluorbehandling och tar bort tandsten. Andra uppgifter är att informera om tandhälsa och hur tobak och liknande ämnen påverkar munnen och tänderna. Då du möter människor i alla åldrar är det bra om du har lätt för att kommunicera. Arbetet är mestadels självständigt men du ingår ofta i ett team tillsammans med tandläkare och tandsköterskor.

TANDSKÖTERSKA

Är du serviceinriktad, pedagogisk och vill arbeta med människor? Då kan tandsköterska vara ett yrke för dig!

Som tandsköterska arbetar du med att assistera tandläkaren vid undersökningar och behandlingar av patienter. Du ställer i ordning utrustning och arbetsmaterial samt rengör och steriliserar instrument. Andra uppgifter kan vara att ta röntgenbilder, sköta administration samt hjälpa patienter i receptionen. Du arbetar på en tandvårdsmottagning i ett team tillsammans med tandläkare och tandhygienist. Du har nytta av att kunna kommunicera med patienterna på ett lugnt och tryggt sätt innan och under besöket. Som tandsköterska arbetar du även med förebyggande tandvård, exempelvis i grundskolan där du kan ha hand om fluorsköljning och informera om tandvård.

TANDLÄKARE

TANDSKÖTERSKA

**SKÖTÄRE/
UNDERSKÖTERSKA
INRIKTNING
PSYKIATRI**

TANDHYGIENIST

TRANSPORTARBETARE

**Är du serviceinriktad, ansvarsfull och flexibel?
Då kan transportarbetare vara ett yrke för dig!**

Som transportarbetare inom hälso- och sjukvården arbetar du med transporter av gods inom sjukhuset och till vårdcentraler. Du ser till att nödvändiga produkter, som sjukvården behöver för att fungera, finns på rätt plats i rätt tid. Det kan handla om exempelvis läkemedel, mat och textilier. Du hämtar upp varorna på sjukhusets godsmottagning med truck och kör dem sedan till olika avdelningar via kulvertarna. I jobbet möter du både kunder, patienter och arbetskamrater så det är bra om du är hjälpsam och gillar att samarbeta. Jobbet kan innebära tunga lyft så det är också bra om du gillar att arbeta med kroppen.

TVÄTTOPERATÖR

**Är du noggrann, ansvarsfull och kan tänka dig ett fysiskt
krävande arbete? Då kan tvättoperatör vara ett yrke för dig!**

Som tvättoperatör sorterar du inkommande tvätt, efterbehandlar rena textilier och packar kundorder. Du bidrar till att vårdpersonalen får fräscha arbetskläder och patienterna får rena lakan. Arbetet roterar mellan olika stationer där du exempelvis tömmer tvättsäckar på ett band, sorterar tvätten eller hänger rena plagg på galgar innan de åker igenom ett torkskåp. Du arbetar med moderna maskiner som automatiskt viker vissa textilier och känner av om något är kvarglömt i en ficka. Det är bra om du gillar att jobba med kroppen och tillsammans med andra.

UNDERSKÖTERSKA

**Är du omhändertagande, noggrann och bra på att få andra
att känna sig trygga? Då kan undersköterska vara ett yrke
för dig!**

Som undersköterska på ett sjukhus arbetar du med omsorg och stöd till patienterna. Du hjälper patienterna med deras personliga hygien, städar, bäddar och delar ut mat. Andra vanliga arbetsuppgifter är att kontrollera patienters temperatur, mäta blodtryck och ta vissa prover. Du använder olika typer av teknikutrustning, exempelvis liftar. På en vårdcentral är det vanligt att du assisterar läkare och sjuksköterskor vid undersökningar och behandlingar, samt beställer material. Eftersom du har mycket kontakt med patienterna och hjälper och stöttar dem på olika sätt är det bra om du är serviceinriktad och tycker om att arbeta nära människor.

TVÄTTOPERATÖR

TRANSPORTARBETARE

UNDERSKÖTERSKA

MÅLINRIKTAD

NYFIKEN

PEDAGOGISK

SAMARBETSVILLIG

PÅLITLIG

INITIATIVTAGANDE

EFFEKTIV

ANALYTISK

FLEXIBEL

SOCIAL

DISCIPLINERAD

ENVIS

INSPIRERANDE

ORDNINGSAM

LOJAL

EFTERTÄNKSAM

UPPRIKTIG

ÄVENTYRLIG

BESTÄMD

ORÄDD

OMHÄNDERTAGANDE

PUNKTLIG

AMBITIÖS

EMPATISK

SERVICEMINDED

ANSVARSFULL

NOGGRANN

PRAKTISK

SJÄLVSTÄNDIG

SMART

KREATIV

ENGAGERAD

STRESSTÅLIG

SNABB

UPPMÄRKSAM

HJÄLPSAM

LUGN

TÅLMODIG

FÖRSTÅENDE

ÖDMJUK

Du hittar mer information och fler lektioner på
vgregion.se/yrkesguide